

Globální
a lokální

Novinky

v interním
auditu

WORKSHOP PRO INTERNÍ AUDITORY Z VEŘEJNÉ SPRÁVY

EA Congress Hotel Aldis, www.hotelaldis.cz

17.–18. dubna 2024, Hradec Králové

Český institut
interních auditorů

www.interniaudit.cz

Nový Rámec profesní praxe interního auditu (IPPF)

Jana BÁČOVÁ

17. dubna 2024

Co uslyšíme...

- Struktura nového Rámce profesní praxe interního auditu ve srovnání se současným Rámcem (co kde nalézt)
- Představení hlavních domén Rámce
- Nejpodstatnější změny ve standardech
- Diskuse problematických míst
- Specifika pro veřejný sektor

Revize Rámce a Standardů

Zjednodušit strukturu Rámce (oproti současným 7 součástem Rámce)

Zamezit překryvům mezi jednotlivými součástmi (zejména mezi EK, Standardy a Prováděcími směrnici)

Zajistit maximální aktuálnost Standardů a možnost vnášet do Standardů nová témata

Praktičnost a aplikovatelnost Standardů v různých prostředích a odvětvích (public sector), v různě velkých a vyspělých útvarech IA (small internal audit function)

Rámec jako nástroj pro komunikaci se stakeholdery interního auditu, externími subjekty a regulátory

Současný Rámec (IPPF)

Nové Standardy

**Globální
standardy
interního
auditu**

Globální standardy interního auditu

- Nebudou nadále rozlišovány jednotlivé součásti rámce (poslání, principy, definice, Etický kodex, 2 řady standardů, prováděcí směrnice)
- Vše transformováno do Globálních standardů interního auditu
- Rámec - Globální standardy + Topical Requirements (povinné)
 - Globální pokyny a návody (doplňkové) - praktické a technologické

Topical Requirements

Zatím návrh 8 témat:

- Assessing Organizational Governance
- Cybersecurity
- Fraud Risk Management
- Information Technology Governance
- Privacy Risk Management
- Sustainability: Environmental, Social & Governance
- Third-party Management
- Public Sector-specific: Performance Audit

Fundamentals - Zásady Globálních standardů interního auditu (GSIA)

Předchází samotným GSIA a vysvětlují:

- interní audit a veřejný zájem
- aplikovatelnost a součásti standardů – domény a jejich další členění
- prokazování souladu se standardy
- aplikovatelnost v malých útvarech interního auditu (zejm. QAR)
- aplikovatelnost ve veřejném sektoru (nová kapitola na konci GSIA)

Nová struktura Standardů

- Standardy (53) seskupeny do 5 tematických domén a 15 principů
- Každá doména má své základní principy charakterizující danou doménu a indikující role a odpovědnosti uvedené ve standardech
- Závazný požadavek standardu
- Na každý standard navazuje praktická část – jak daný standard naplnit a jak jeho splnění prokázat (ze současných Prováděcích směrnic)
 - Přístupy využívané pro realizaci (zahrnuje specifika veřejného sektoru, malých útvarů IA a outsourcingu)
 - Příklady prokázání souladu (*návrh: Přístupy pro prokázání souladu*)

→ Doména - Princip - Standardy - požadavek standardu (must!),
přístupy k realizaci, příklady prokázání souladu (should/may)

5 domén a komu jsou určeny

- I. **Účel interního auditu** - prvky ze současné Definice a Poslání interního auditu – **pro všechny interní auditory**
- II. **Etika a profesionalita** – požadavky současného Etického kodexu a standardy týkající se náležité profesní péče (nově rozpracuje pojmy jako profesní skepticismus a požadavky na průběžný profesní rozvoj a vzdělávání interních auditorů – **pro všechny interní auditory**
- III. **Interní audit a řízení a správa společnosti** – vztahy mezi vedením a orgány společnosti a vedoucím interního auditu (zejména současné základní standardy) – **pro výbory pro audit, orgány a vrcholové vedení společnosti a CAE**
- IV. **Řízení interního auditu** – požadavky na vedoucího interního auditu související s efektivním řízením funkce interního auditu (zejména současné standardy pro výkon interního auditu) – **pro CAE**
- V. **Provádění auditních činností** – samotné provádění auditních a konzultačních zakázek (nyní standardy pro výkon interního auditu) – **pro všechny interní auditory**

5 domén, 15 principů

- I. **Účel interního auditu** – poskytováním ujištění a poradenství vedení a orgánům společnosti posiluje schopnost společnosti tvořit, chránit a udržovat hodnoty společnosti (*návrh: zvyšovat úspěch společnosti*) + uvádí aspekty, kterými audit zvyšuje hodnotu společnosti a podmínky účinnosti a „úspěchu“ samotného IA
- II. **Etika a profesionalita** – interní auditoři
 1. Vykazují integritu
 2. Zajišťují objektivnost
 3. Vykazují kompetentnost
 4. Uplatňují náležitou profesní péči
 5. Zachovávají důvěrnost

5 domén, 15 principů

III. Interní audit a řízení a správa společnosti – IA musí mít/být

6. Zmocnění orgány společnosti
7. Nezávislé postavení
8. Dohlížen orgány společnosti

IV. Řízení interního auditu - CAE

9. Strategicky plánuje
10. Řídí zdroje
11. Účinně komunikuje
12. Zvyšuje kvalitu

V. Provádění auditních činností – interní auditoři

13. Účinně plánují zakázku
14. Provádějí zakázku
15. Komunikují závěry zakázky a monitorují akční plány

5 domén a 15 principů

I. Účel interního auditu

II. Etika a profesionalita

1. Vykazování integrity

2. Zachovávání objektivity

3. Kompetentost

4. Uplatňování náležité profesní péče

5. Zachovávání důvěrnosti

III. Interní audit v rámci řízení společnosti

6. Zmocnění orgány společnosti

7. Nezávislé postavení

8. Dohled orgány společnosti

IV. Řízení interního auditu

9. Strategické plánování

10. Řízení zdrojů

11. Účinná komunikace

12. Zvyšování kvality

V. Provádění auditních činností

13. Účinné plánování zakázky

14. Provádění práce na zakázce

15. Komunikace závěrů zakázky a monitoring akčních plánů

Globální standardy

- struktura domén a hlavní změny standardů
 - platnost od 9.1. 2024
 - účinnost od 9.1. 2025

Interní audit posiluje schopnost společnosti tvořit, chránit a udržovat hodnoty tím, že poskytuje vedení a orgánům společnosti nezávislé, rizikově zaměřené a objektivní ujištění, rady, vhled a předvídavost (porozumění podstatě věci a vpředhledící pohled)

Interní audit ve společnosti posiluje:

- Úspěšné dosahování jejích cílů.
- Řízení a správu, řízení rizik a řídicí a kontrolní procesy.
- Rozhodování a dohled.
- Reputaci a kredibilitu vůči stakeholderům.
- Schopnost sloužit veřejnému zájmu.

Interní audit je nejvíce účinný a efektivní, když:

- Je vykonáván kvalifikovanými interními auditory v souladu s Globálními standardy interního auditu, které jsou nastaveny ve veřejném zájmu.
- Funkce interního auditu má nezávislé postavení s přímou odpovědností vedení a orgánům společnosti
- Interní auditoři jsou nestranní a nezaujatí, nepodléhají přílišnému ovlivňování a jsou oddaní tvorbě objektivního hodnocení.

Pozn. Návrh zněl - IA zvyšuje úspěch společnosti tím, že poskytuje vedení, orgánům společnosti objektivní ujištění a rady.

Doména I. + Glossary – hlavní změny

- Mizí „přidaná hodnota“
- Konzultační služby → poradenství
- Úpravy Glossary (slovníčku) – 10 pojmů ke zrušení, cca 30 nových pojmů, 15 upravených definicí
 - Zrušené: přidaná hodnota, celkový názor, IT termíny, kontrolní prostředí...
 - Nové: ujištění, podmínky, kritéria, důsledek, dopad, závěry zakázky, zjištění, inherentní a reziduální riziko, outsourcing, ...
 - Upravené: rizikový apetit, ujišťovací služby, kontrolní procesy, cíle zakázky, významnost...
- „Definice IA“ je nově pouze součástí Glossary
- Board (orgány společnosti) – představenstvo, výbor pro audit, rada guvernérů, správní rada, skupina volených úředníků nebo politicky jmenovaných osob, ředitel (v ČR „vedoucí orgánu VS“)

Doména č. II. - Etika a profesionalita

5 principů, 13 standardů

Pro všechny interní auditory

1. Vykazování integrity

Interní auditoři vykazují integritu ve své práci i chování.

1.1 Čestnost/poctivost a profesní odvaha

1.2 Očekávání společnosti v oblasti etiky

1.3 Etické jednání v souladu s právem

2. Zachovávání objektivity

Interní auditoři při poskytování auditních služeb a ve svém rozhodování zachovávají nestranný a nezájatý postoj.

2.1 Individuální objektivita

2.2 Ochrana/zachování objektivity

2.3 Oznámení o narušení objektivity

3. Kompetentnost

Interní auditoři uplatňují znalosti, dovednosti a schopnosti tak, aby úspěšně plnili svoji roli a odpovědnosti.

3.1 Kompetentnost

3.2 Průběžný profesní rozvoj

4. Uplatňování náležité profesní péče

Interní auditoři uplatňují při plánování a provádění auditních služeb náležitou profesní péči.

4.1 Soulad s Globálními standardy interního auditu™

4.2 Náležitá profesní péče

4.3 Profesní skepticismus

5. Zachovávání důvěrnosti

Interní auditoři vhodně používají informace a náležitě je chrání.

5.1 Používání informací

5.2 Ochrana informací

Doména č. II – hlavní změny

- **Standard 1.1** - poukazuje na nutnou **odvahu / kuráž** při provádění auditu a při komunikaci výsledků - naplnění cíle auditu = sloužit veřejnému zájmu
 - interní auditoři musí být odvážní tím, že budou pravdivě komunikovat a dělat správné věci i v případě dilemat a nepříjemných situací; musí se chovat profesionálně, i když uplatňují profesní skepticismus a nabízejí jiný názor
- **Standard 1.3 Profesionální jednání v souladu s právem** – nepodílet se na nezákonných a diskreditujících praktikách, rozumět zákonům a předpisům dané organizace, porušení právních předpisů a nařízení hlásit oprávněným osobám, které mohou přijmout opatření

Doména č. II – hlavní změny

- **Standard 1.3 Profesionální jednání v souladu s právem –** Přístupy pro realizaci uvádí:
 - CAE může zavést metodiku pro auditory (pokud neexistují konkrétní směrnice platné pro celou společnost) - co dělat, když auditoři zjistí porušení pravidel, zákonů a regulace pro danou společnost a měl by zavést metodiku supervize auditorů k zajištění dodržování GSIA
 - uvedeny příklady diskreditujících praktik – např. přehlížení nezákonných praktik, zastrašování, šikana, diskriminace, obtěžování; zmenšování rizik a vynechání zjištění ve zprávách; dezinterpretace, lhaní, využívání certifikace a titulů, když tomu tak není; přezíravé, znevažující komentáře o společnosti, zaměstnancích, kolezích; nepřijímání odpovědnosti za chyby; nabízení nebo poskytování důvěrných informací; provádění auditu v případě narušení nezávislosti a objektivity; používání výrazu „v souladu se standardy“, když tomu tak není apod.

Doména č. II – hlavní změny

- **Standard 2.2 Ochrana a zachování objektivity – nově byly původně (do připomínkového řízení) navrženy postupy při předchozí odpovědnosti**
 - nelze poskytovat ujištění po dobu 1 roku tam, kde auditoři předtím poskytovali poradenství, měli významnou odpovědnost nebo vliv; mohou poskytovat poradenství, pokud rozkryjí podmínky poradenské zakázky
 - pokud auditoři auditují oblast, kde měl předchozí odpovědnost CAE, musí být supervize zakázky dohlížena kvalifikovanou a nezávislou osobou

Doména č. II – hlavní změny

- **Standard 2.2 Ochrana a zachování objektivity** – zůstal nakonec text ze současných standardů 1130.A1-A3:
 - Interní auditoři nesmí hodnotit takové činnosti a procesy, za jejichž provádění byli předtím odpovědní. Jestliže auditor poskytuje ujištění o činnosti, za kterou odpovídal **během předchozího roku**, předpokládá se, že jeho objektivita je narušena
 - Pokud poradenství tam, kde dříve audit – CAE potvrdí, že není narušena objektivita + nenarušení individuální objektivity auditora
 - na ujišťovací zakázky (audity) činností, za jejichž provádění je/(byl) odpovědný vedoucí interního auditu, musí dohlížet subjekt **vně** interního auditu
 - Pokud mají interní auditoři poskytovat poradenské služby týkající se činností, za něž byli dříve odpovědní, musejí před přijetím zakázky informovat stranu, která o tyto služby žádá, o možném narušení objektivity

Doména č. II – hlavní změny

- **Standard 3.1 Kompetentnost** – původně v novele v požadavcích nově uvedeno 7 kompetencí auditora, ale nakonec přesunuto do **Přístupů pro realizaci** (znalost Globálních standardů, řízení rizik, kontrolních procesů a zásad řízení a správy společnosti, znalosti z oblasti finančního řízení, IT, analýzy dat a rozpoznávání podvodů a orientace v příslušné regulaci a oborových specifikách, dovednosti - efektivní spolupráce a komunikace)
- **Standard 3.2. Průběžný profesní rozvoj** - *požadavek novelty na minimálně 20 hod CPE ročně pro všechny auditory* byl zrušen a profesní vzdělávání nahrazeno prof. rozvojem a ponecháno na uvážení CAE
- **„Nový“ princip č. 4 - Uplatňování náležité profesní péče** – dříve součástí standardů 1200
- **Standard 4.3. - uplatňování profesního skepticismu** (dříve v Prováděcí směrnici)

První a druhá doména

- Vztahují se na všechny interní auditory
- Jsou nutným předpokladem při uplatňování specifických standardů v dalších třech doménách
- Jejich požadavky se prolínají do všech aspektů činnosti interního auditu

Doména č. III. - Interní audit a řízení a správa společnosti

3 principy, 9 standardů

Board/Výbor pro audit a vedoucí interního auditu

6. Zmocnění vedením a orgány společnosti (Board)

Board zřizuje interní audit, schvaluje a podporuje pravomoci, roli a odpovědnosti funkce interního auditu.

6.1 Mandát interního auditu

6.2 Statut interního auditu

6.3 Podpora vedením (senior management) a orgány společnosti

7. Nezávislé postavení

Board stanoví a chrání nezávislost funkce interního auditu .

7.1 Organizační nezávislost

7.2 Kvalifikace vedoucího interního auditu

8. Dohled orgánů společnosti

Board dohlíží na funkci interního auditu za účelem zajištění její účinnosti..

8.1 Interakce s orgány společnosti

8.2 Zdroje

8.3 Kvalita

8.4 Externí hodnocení kvality

Doména č. III – hlavní změny

Nejrevolučnější změny - zdůraznění role vedení a orgánů společnosti (Board), *původně byly přímo stanoveny* pravomoci a odpovědnosti vůči IA (*musí* nastavit, přijmout, schválit, o co se zajímat a na co a jak často se ptát...)

Po připomínkách - doplněna do III. Domény část „**Essential Conditions**“ (**Základní podmínky**) a do ní transformovány povinnosti Boardu a managementu bez „must“

- přesunut do této domény standard 6.2 – Statut interního auditu (dříve 9.3), aby byl zřejmý rozdíl mandát/statut

Nový standard 6.3 Podpora vedením a orgány společnosti - co obnáší - schválení mandátu; zajištění, že CAE reportuje správné úrovni; schválení Statutu, plánu, rozpočtu a plánu zdrojů; dotazování senior mng. a CAE, zda neexistují omezení pro IA (rozsahu, přístup, pravomocí, zdroje, účinnosti); setkávání Boardu s CAE bez senior mng.)

Doména č. III – hlavní změny

- **Standard 7.1 Organizační nezávislost** - 1x ročně potvrdit nezávislost IA, stanovit typ a míru podrobnosti předávaných informací; nově upraveny postupy v případě poskytování neauditních činností CAE (1112, viz též 2.2)
 - Trvalé poskytování neauditních činností
 - definovat ve Statutu IA
 - zajistit alternativní proces ověření těchto činností (např. externím poskytovatelem ujištění) s přímým reportingem Boardu
 - Dočasné poskytování – ujištění poskytováno nezávislou 3.osobou v průběhu provádění neauditních činností a dále 12 měsíců poté; vypracování plánu pro předání činností

Doména č. III – hlavní změny

- **Princip č. 8** rozpracovává dohled orgánů společnosti nad IA v zájmu zajištění jeho účinnosti - dostatečné zdroje IA, ujištění o kvalitě CAE a celého útvaru, vzájemná komunikace a interakce
- **Nový standard 8.1 Interakce s orgány společnosti**
 - CAE podává orgánům společnosti zprávy – min. plán, rozpočet, změny ovlivňující mandát a statut, potencionální narušení nezávislosti, výsledky auditu, výsledky QAR
 - dohled vedením – průběžná komunikace s CAE (strategie, cíle, rizika – za účelem nastavení priorit IA...)
 - Board nastavuje frekvenci komunikace a pravidla eskalace záležitostí k Boardu (např. významná rizika, překročení tolerance k riziku, neshody se senior mng.)
 - CAE poskytuje informace, aby Board mohl dohled účelně plnit

Doména č. III – hlavní změny

- **Standard 8.2 Zdroje**

- Board spolupracuje se senior mng., aby zajistil dostatečné zdroje pro plnění funkcí IA, min. 1x ročně se dotazuje CAE, zda jsou zdroje dostatečné (pro plnění mandátu a plánu interního auditu)
- CAE musí navrhnout strategii, jak zdroje získat a včas signalizovat, pokud jsou zdroje nedostatečné

- **Standard 8.3 Kvalita**

- kvalita obecně a externí hodnocení kvality (interní QAR je v doméně IV.), kompetence Boardu a CAE jasněji rozděleny, větší aktivita vedení
- Board diskutuje s CAE program QAR a min. jednou ročně schvaluje cíle interního auditu

Doména č. III – hlavní změny

- **Standard 8.4 Externí hodnocení kvality** – min. 1x za 5 let

(návrh: Board má odpovědnost za zajištění EQAR)

nyňí: - CAE musí vypracovat plán pro externí hodnocení kvality a projednat ho s Boardem

- Základní podmínky: Board projednává s CAE plán EQAR, jeho zaměření a frekvenci provádění... Board přezkoumá a schválí plán CAE na EQAR s min. obsahem: rozsah a frekvence provádění, kompetence a nezávislost hodnotitelů, odůvodnění pro sebehodnocení s nezávislou validací)

- **Standard 8.4 - původně nový požadavek** - *sebehodnocení s nezávislou validací nebude plně nahrazovat externí hodnocení kvality a bude ho možné místo externího hodnocení použít jen jednou za 10 let – odstraněn + návrat k praxi 2017* (tj. plnohodnotné uznání sebehodnocení s nezávislou validací)

Doména č. III – shrnutí

- Větší jednoznačnost požadavků/povinností, podrobnost a provázanost mezi jednotlivými standardy
- Partnerství mezi vedením společnosti a interním auditem (označené odpovědnosti jednoznačně přidělené nebo *sdílené*)
- **Inspirace pro komunikaci s vedením společnosti**

Doména č. IV. – Řízení funkce interního auditu

4 principy, 17 standardů

Pro vedoucího interního auditu (CAE)

9. Strategicky plánuje

CAE strategicky plánuje, aby zajistil, že funkce interního auditu naplňuje svůj mandát a je umístěna tak, aby dosahovala dlouhodobého úspěchu.

9.1 Porozumění procesům G+RM+CP

9.2 Strategie interního auditu

9.3 Metodika

9.4 Plán interního auditu

9.5 Koordinace a spolehnutí se

10. Řídí zdroje

CAE řídí zdroje tak, aby realizoval strategii interního auditu, splnil plán a naplnil mandát funkce interního auditu.

10.1 Řízení finančních zdrojů

10.2 Řízení lidských zdrojů

10.3 Technologické zdroje

11. Efektivně komunikuje

CAE zajistí, že interní audit efektivně komunikuje se svými stakeholdery

11.1 Budování vztahů a komunikace se stakeholdery

11.2 Účinná komunikace

11.3 Komunikace výsledků

11.4 Chyby a omyly

11.5 Komunikace přijetí rizika

12. Zvyšuje kvalitu

CAE zajistí soulad s Globálními standardy interního auditu™ a neustále zlepšuje výkonnost interního auditu.

12.1 Interní hodnocení kvality

12.2 Ukazatele výkonnosti

12.3 Dohled a zvyšování kvality při provádění zakázek

Doména č. IV – hlavní změny

- Systematické řazení od koncepčnímu k praktickému (porozumění principům governance, řízení rizik a kontrolním procesům, přes strategické plánování IA, roční plán... aktivity při řízení útvaru IA)
- Podrobnější - řízení zdrojů, budování vztahů s ostatními stakeholdery, komunikace výsledků interního auditu, kvalita a výkonnost v procesu provádění auditních činností
- Mnohé povinnosti přeneseny z Prováděcích směrnic přímo do Standardů
- Více zcela nových standardů (9.2, 10.1, 10.2, 10.3, 11.1, a 12.2)

Doména č. IV – hlavní změny

- **Princip č. 9 - CAE strategicky plánuje** – ke splnění musí CAE nejdříve pochopit zásady G, RM a CP (řízení a správa, řízení rizik, kontrolní procesy) dané společnosti
- **Standard 9.1 Porozumění procesům G, RM a CP**
 - modifikovaným způsobem uvádí požadavky ze současných standardů 2100–2130 (Charakter práce, Řízení a správa společnosti, Řízení rizik, Řízení a kontrola)
 - uvádí mj., co vše musí v tomto ohledu CAE znát a vzít v úvahu

Doména č. IV – hlavní změny

- **Nový standard 9.2 Strategie interního auditu**
 - tvorba strategie v odpovědnosti CAE - v souladu s očekáváními Boardu na podporu cílů a úspěchu společnosti
 - strategie musí být minimálně jednou ročně posouzena a vyhodnocena ve spolupráci s vyšším managementem a Boardem
- **Standard 9.3 se nově věnuje metodice interního auditu**
 - za tvorbu, vyhodnocení a aktualizaci je zodpovědný CAE
 - 12 oblastí, které by měla metodika pokrývat (např. ohodnocení rizik, tvorba plánu, rozložení auditu a poradenství, ochrana dat a dokumentů, provádění auditu, komunikace výsledků, uchovávání záznamů, monitorování a potvrzení splnění akčních plánů, QAR, KPI's...)

Doména č. IV – hlavní změny

- **Princip č. 10 - CAE řídí zdroje - standardy nově upravují řízení zdrojů finančních, lidských a technologických**
 - zodpovědnost CAE
 - navrhuje rozpočet, plán rozvoje lidských zdrojů, dostatečnou technologickou podporu
 - zdroje pravidelně vyhodnocuje a včas signalizuje jejich nedostatečnost

Doména č. IV – hlavní změny

- **Princip č. 11 - CAE účinně a efektivně komunikuje:**
- **Nový standard 11.1 Budování vztahů a komunikace se stakeholdery** - jak formální, tak neformální komunikace, aby došlo k vzájemnému porozumění, pochopení rolí a odpovědností jednotlivých stran a možností jejich spolupráce
 - 5 oblastí komunikace (např. strategie a zájmy společnosti, přístupy k řízení rizik, regulatorní požadavky, významné procesy, reporting)
- **Standard 11.3 Komunikace výsledků**
 - CAE rozhodne, komu a jakým způsobem bude závěrečná komunikace (zpráva) šířena
 - Výsledky IA zahrnují – závěry zakázek, témata, závěry na úrovni org. Jednotky nebo celé společnosti
 - celkový názor (2450) → **nově závěry zakázky na úrovni org. jednotky a celé společnosti**, zdvihat „**témata**“ = zjištění a závěry z několika zakázek – trendy, vzorce, příčiny; závěry od jiných poskytovatelů, názor na účinnost G + RM + CP)

Doména č. IV – hlavní změny

- **Princip č. 12 – CAE zvyšuje kvalitu:**
- **Nový standard 12.2 Ukazatelé výkonnosti**
 - CAE (*návrh: a Board*) stanoví cíle pro hodnocení výkonnosti IA, zohlední očekávání Boardu a senior mng. – pravidelně vyhodnocovány (akční plán k řešení)
 - CAE vyvine metodiku pro měření výkonnosti funkce interního auditu, stanoví kritéria výkonnosti a způsob měření (KPI's),
 - Přístupy k realizaci: uvedeno 11 obecných oblastí, na které je vhodné ukazatele výkonnosti zaměřit (např. dosažení hlavních cílů IA/zakázky, splnění plánu, pokrytí kritických rizik, produktivita, efektivnost auditních procesů, naplnění potřeb stakeholderů, jasná komunikace se stakeholdery, výsledky QAR, % přijatých a implementovaných akčních plánů, trvání fází auditu, vzdělávání ...)

Doména č.V. – Provádění auditních služeb

3 principy, 14 standardů

Pro všechny interní auditory

13. Účinné plánování zakázky

Interní auditoři plánují každou zakázku za použití systematického a metodického přístupu.

13.1 Komunikace zakázky

13.2 Ohodnocení rizik zakázky

13.3 Cíle a rozsah zakázky

13.4 Hodnotící kritéria

13.5 Zdroje zakázky

13.6 Pracovní program

14. Provádění zakázky

Interní auditoři realizují pracovní program zakázky, aby dosáhli cílů zakázky.

14.1 Získávání informací pro analýzy a hodnocení

14.2 Analýzy a možná zjištění v rámci zakázky

14.3 Vyhodnocení zjištění

14.4 Doporučení a akční plány

14.5 Tvorba závěrů zakázky

14.6 Dokumentace zakázky

15. Komunikace závěrů zakázky a monitoring akčních plánů

Interní auditoři komunikují zjištění a závěry zakázky příslušným stranám a monitorují vývoj směřující ke splnění akčních plánů.

15.1 Závěrečná komunikace zakázky

15.2 Potvrzení implementace doporučení nebo akčních plánů

Doména č. V – hlavní změny

- Více rozpracována komunikace během celé zakázky, field work, dokumentace, závěry IA (viz 15.1.)
- **Nový standard 13.1 Komunikace zakázky** – úvodní (initial), průběžná (ongoing), uzavírající (closing), konečná/finální (final) vs. interim schůzky
- Standardy 13.2. 13.4. – posouzení a hodnocení rizik a hodnotící kritéria pro každou zakázku (viz též standard 14.2 Analýza a možná zjištění), volnějši u poradenství

Doména č. V – hlavní změny

- Princip č. 14 – Provádění zakázky:
- Nový standard 14.2 Analýzy a možná zjištění v rámci zakázky – condition vs criteria = finding (viz 13.4. Hodnotící kritéria)
- 14.3 Hodnocení zjištění – návrh: „interní auditoři musí poskytnout ohodnocení a zařazení (rating a ranking) nebo jinou indikaci priority“ upraven po připomínkách na „interní auditoři **musí prioritizovat** zjištění v každé zakázce podle jejich významnosti s použitím metodiky, kterou stanovil CAE“

Doména č. V – hlavní změny

- **Nový standard 14.4 Doporučení a akční plány** – doporučení/akční plány se diskutují s mng., neshody se řeší podle metodiky (stanoviska obou stran, zdůvodnění); jakkoli IA spolupracuje s mng., je na mng. zavést akční plán do praxe
 - Po připomínkách upraveno: text „*interní auditoři musí formulovat doporučení a pokud je to relevantní získat od managementu akční plán*“ byl upraven na „**interní auditoři musí určit, zda vydají doporučení nebo vyžádají od managementu akční plán nebo budou s managementem spolupracovat, aby si dohodli akce k...**“ (odstranění příčin, rozdílů, snížení rizik, zlepšení...apod.)

Doména č. V – hlavní změny

- **Nový standard 14.5 Tvorba závěrů zakázky** – auditoři musí vypracovat závěr zakázky - odborný názor na celkovou významnost souhrnných zjištění, na účinnost G+RM+ CP (viz též 11.3 Komunikace výsledků – „témata“)
 - metodika určující hodnotící stupnice závěrů (uspokojivé/částečně, vyžadující zlepšení, neuspokojivé...)
- **Standard 14.6 Dokumentace zakázky**
 - uvedeno 8 základních náležitostí dokumentace auditu a základní formát pracovní dokumentace (17 bodů), rekonstruovatelnost postupů, dokumentaci musí schválit CAE

Doména č. V – hlavní změny

- Standard 15.2 Potvrzení implementace akčních plánů – auditoři musí potvrdit implementaci doporučení (potvrzující dokumentace), informování CAE – ten potvrzuje zpoždění a/nebo akceptaci rizik
- Návaznost na standard 11.5 Komunikace v případě přijetí rizika - pokud je riziko dle vedoucího interního auditu na nepřijatelné úrovni, musí se záležitost ohledně možné akceptace rizika eskalovat k vrcholovému vedení (viz 8.1). Není ale v odpovědnosti vedoucího interního auditu samotné riziko řešit.

Hlavní změny Rámce - shrnutí

- Jiná struktura Rámce (mj. zrušeno i značení standardů A a C)
- Konsolidace šesti současných součástí Rámce do nových Standardů
- Rozpracován nový účel interního auditu
- K etickým pravidlům přidána náležitá profesní péče a profesní skepticismus
- Zpřesněny postupy pro případné narušení objektivity a nezávislosti
- Ke každému standardu je přidána část praktická – přístupy k realizace a příklady prokázání souladu se standardy (kvalita = soulad a způsob realizace)
- Doplněna specifika pro veřejný sektor, malé útvary interního auditu a outsourcing
- Podrobněji a přesněji rozpracována role vedení a orgánů společnosti vůči internímu auditu
- Podrobněji a přesněji rozpracována role vedoucího interního auditu (CAE) při řízení IA
- Doplněny nové požadavky k zajištění kvality služeb IA
- Úpravy Glossary

Připomínkové řízení

Souhrnné výsledky připomínkové řízení:

- 135 zemí, 1612 dotazníků, téměř 19tis specifických komentářů
- Rozpětí souhlasu k jednotlivým částem Globálních standardů - 72% - 82%
- Rozpětí nesouhlasu - 6% – 16%
- 12 hlavních oblastí/témat s vysvětlením úprav v návaznosti na připomínkové řízení
- 36 dalších témat – úpravy provedeny všemi směry (např. standard 2.2 Ochrana a zachování objektivity – návrat ke znění r. 2017, tj. standardům 1130.A1 – 1130.C2)

Uplatňování Globálních standardů ve veřejném sektoru (samostatná část navazující na Doménu č. V.)

GSIA ve veřejném sektoru - úvod

- Politické prostředí, jiná organizační struktura, odlišnost pojmů – možný dopad do uplatňování standardů ve VS
- QAR – tým znalý odlišností a specifik ve VS
- Zákony a předpisy – mohou stanovit mandát IA, organizační postavení, vztahy podřízenosti, financování...
- Požadavky na funkci IA
 - zajištění souladu se zákony /předpisy
 - zjištění ke zlepšení účinnosti, efektivity a hospodárnosti vládních procesů a programů
 - stanovení, zda jsou veřejné zdroje dostatečně zabezpečeny a vhodně využívány
 - posouzení, zda je výkonnost organizace v souladu s jejími strategickými cíli a záměry

GSIA ve veřejném sektoru – zákony a předpisy

- Plnění požadavků zákonů a předpisů a záměrů standardů – vysvětlit ve statutu (nebo jiné dokumentaci)
- Nesoulad se standardy – CAE musí zdokumentovat důvod, „přiznat“/dát na vědomí/rozkrýt (disclose) nesoulad a dodržet všechny ostatní požadavky standardů (viz též 4.1, 6.1, 6.2, 8.3, 8.4, 12.1, 15.1)
- Transparentnost vůči stakeholderům = i veřejnost a volení a jmenování úředníci – zohledňovat podněty od veřejnosti při plánování a provádění auditu

GSIA ve veřejném sektoru – zákony a předpisy

- Příklady situací ovlivňujících dodržování standardů:
 - Zákony/předpisy slouží jako mandát a statut IA vs možnost jejich pravidelného přezkumu a aktualizace dle standardu 6.1 → pravidelně provádět a dokumentovat revizi mandátu a statutu – zajistit, že cesta k dodržování předpisů a zákonů je správně definována
 - Požadavky na zveřejňování informací – metodika IA by měla obsahovat, co ne/lze zveřejnit (5.1, 5.2)
 - Zákonné požadavky limitující soukromou diskusi CAE s orgány společnosti....???
 - Požadavek na zveřejňování výsledků auditu, veřejné prezentace určitých informací – metodika zveřejňování reflektující zákonný požadavek
 - Pověření externího poskytovatele ujištění (např. pravomoc NKÚ) – dodržovat požadavek zákona/předpisu, společně plánovat a provádět auditní práce, dopad do koordinace IA s externím poskytovatelem ujištění (pravomoci NKÚ převáží)

GSIA ve veřejném sektoru – governance a organizační struktura

- Odlišná organizační struktura, více úrovní řízení – ovlivňuje podřízenost, dohled, financování
- Orgán společnosti ve VS - může být i politický orgán **x** nemusí mít pravomoc vůči IA (jmenovat, odvolávat, odměňovat CAE) **x** měl by ale poskytovat vstupní informace (pro hodnocení výkonnosti, jmenování, odvolání)
- CAE nesmí od volených úředníků přijímat pokyny bez konzultace s orgány společnosti (= těmi, co dohlíží na funkci IA), ledaže by tito úředníci měli za dohled nad IA přímou odpovědnost

GSIA ve veřejném sektoru – governance a organizační struktura

- Příklady struktury řízení a správy organizace ve VS s dopadem na dodržování standardů – možný dopad do nezávislosti:
 - útvar IA je oddělen od ostatních částí organizace a CAE podléhá přímo legislativnímu orgánu (= orgán společnosti)
 - útvar IA je umístěn na nejvyšší úrovni vládní organizace a CAE je přímo podřízen vedoucímu organizace
 - útvar IA je umístěn v jiné složce (oddělení, útvaru) v rámci celé organizace a CAE je podřízen vedoucímu organizace nebo nevýkonné/dozorčí radě (v případě vícestupňové struktury řízení, více než jednoho řídicího orgánu)
 - útvar IA je oddělen od organizace a CAE je volen a není podřízen žádné konkrétní osobě/dozorčímu orgánu v rámci organizace
 - útvar IA je zařazen v organizaci níže a CAE je podřízen a reportuje senior manažerovi z příslušného oddělení
- Řešením je zřízení výboru pro audit – členové z řad veřejnosti

GSIA ve veřejném sektoru – financování

- Někde orgány společnosti nerozhodují o rozpočtu – CAE je nemůže požádat o schválení rozpočtu a hledání nových zdrojů
- Někde je rozpočet IA součástí celkového rozpočtu organizace a útvaru IA schvaluje prostředky externí legislativní orgán
- I když je rozpočet stanoven zákony/předpisy musí CAE dodržovat standardy týkající se řízení zdrojů

GSIA ve veřejném sektoru – financování

- Příklady možností omezujících CAE při vynakládání zdrojů:
 - existují platová rozpětí pro jednotlivé pozice - omezená možnost stanovit odměnu jednotlivým auditorům – nutná spolupráce s HR
 - požadavek na používání sw schváleného pro celou organizaci – omezená možnost získat specifické auditorské technologie
 - nedostatek zdrojů na externí QAR – možnost využít peer review
 - financování IA externím nebo dohledovým orgánem – CAE může být žádán, aby financujícímu orgánu poskytoval závěrečné komunikace zakázky (zprávy)

Co (nového) na webu IIA ?

- Detailní namapování současných a nových standardů
- Srovnání termínů současného a nového slovníčku pojmů (Glossary), včetně odůvodnění
- Kondensovaná verze Globálních standardů - uvedeny jen povinné požadavky standardů (must)
- Přehled navržených Topical Requirements (Cyber Security nyní k připomínkám)
- Executive Summary: Domain III. - k usnadnění diskuse CAE s Boardem
- Model IA Charter
- FAQ, vybraná videa/přednášky/tools/webinars...

Další informace

- www.theiia.org
- ČIIA

Děkuji za pozornost

Ing. Jana Báčová, CIA

E-mail:
jabacova@seznam.cz

Dotazy ?